

Kaupunginhallitus

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus § 238

Päätös Kaupunginhallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus § 239

Päätös Kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Hanna Cygnelin ja Pentti Haimakaisen, varalle Reino Herlevin.

Kokkolan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä liikennekaareksi

316/08.00.00/2016

KH § 244

Valmistelija: suunnittelupäällikkö Ilkka Kangas 044 7809 223

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Liikennekaari on osa hallituksen kärkihankkeita, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säästöjen sujuvoittamiseksi. Liikennekaari yhdistäisi ja uudistaisi henkilö- ja tavaraliikennettä koskevat säännökset. Liikennekaarella ehdotetaan avattavaksi liikkumispalveluja koskevat olennaiset tiedot ja säädettäväksi lippu- ja maksujärjestelmien yhteensopivuudesta.

Esityksellä muutettaisiin nykytilaa, jossa liikenteen markkinat ovat vahvasti säännellyt ja julkisiin toimintoihin ohjatut. Samalla edistettäisiin liikennepalvelujen syntymistä asiakaslähtöisesti.

Liite A § 244

Yhteenveto esityksen pääsisällöstä

Hallituksen esitys on laaja käsittäen lähes sata sivua lakitekstiä perusteluineen. Kaupungin lausuntoesitysluonnoksessa on Liikenne- ja viestintäministeriön ohjeen mukaisesti keskitytty Liikennekaari-lainsäädäntöpakettiin niihin osiin, joilla on suoranaista vaikutusta kaupungin omaan toimintaan ja toimintaympäristöön.

Lausuntoesitys

Liikenne- ja viestintäministeriön valmisteilla oleva Liikennekaari- lain- säädäntöhanke on perustavoitteiltaan hyvä. Tavoitteena on luoda edellytykset uuden teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoiminta- mallien käyttöönotolle liikennesektorilla. Näin voitaisiin saavuttaa en- tistä paremmin käyttäjien tarpeisiin vastaavia liikennepalveluita ja mahdollistaa uutta liiketoimintaa.

Esitykseen liittyy myös mahdollisia riskejä sekä kuntalaisen kannalta että kaupungin elinvoimaisuuden kannalta. Riskinä on, että lakimuu- tos heikentää merkittävästi kaupunkien vastuulla olevia ja toimivia joukkoliikennejärjestelmiä ja lisää julkisen tuen tarvetta mm. kaupun- kiliiikenteessä. Nykyisessä kaupunkien taloustilanteessa vaihtoehto- na voi olla palvelujen supistamiseen. Markkinaehtoisen liikenteen mahdollisuuksien lisääminen mm. poistamalla toimivaltaisten viran- omaisten vastuulla olevalta tarjouskilpailuun perustuvalla joukkolii- kenteeltä EU:n palvelusopimuksen mukainen ns. PSA-suoja, voi li- sätä kuntien kustannuksia merkittävästikin, ainakin ennakoitavuus heikkenee. Pahimmillaan tämä voi merkitä sitä, että markkinaehtoi- nen liikenne kuorii kokonaisuudesta ”kerman” ja kuntien tehtäväksi jää vastata kalliista ilta- ja viikonloppuliikenteestä. Vaarana on myös maaseutualueiden ulkopuolisen liikenteen näivettyminen ilman julki- sen rahoituksen lisäämistä.

Kaupungeilla ja muillakin toimivaltaisilla lupaviranomaisilla tulisi olla jonkintasoinen yksinoikeuden vahvistamisvalta määrätyille liiken- nöntikokonaisuuksille. Laadun ja luottamuksen säilyttäminen henkilökuljetuksissa tulisi varmistaa jatkossa. Kunnan järjestämässä liikenteessä hankinnat tulee pystyä tekemään kokonaisuuksina eikä vain markkinaehtoisen liikenteen paikkaajana.

Esityksessä oleva vaatimus lippu- ja maksujärjestelmien yhteensopi- vuudesta on tavoitteena hyvä mutta käytännön kokemukset mm. uu- den Waltti-lippujärjestelmän käyttöönotossa ovat osoittaneet, että ra- japintojen avaaminen eri järjestelmien välillä on vähintäänkin haasteellinen.

Vs. kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan lausunnon hallituksen esityksestä liikennekaareksi.

Käsittely Keskustelun jälkeen vs. kaupunginjohtaja esitti, että lausuntoon lisätään ”Laadun ja luottamuksen säilyttäminen henkilökuljetuksissa tulisi varmistaa jatkossa.”

Päätös Kaupunginhallitus päätti

1 antaa yllä olevan muutetun lausunnon hallituksen esityksestä liikennekaaresta

2 tarkastaa asian välittömästi.

VEIKKO LAITILA
Veikko Laitila
puheenjohtaja

BEN WEIZMANN
Ben Weizmann
sihteeri

Tarkastettu

HANNA CYGNEL
Hanna Cygnel

PENTTI HAIMAKAINEN
Pentti Haimakainen

Todistan pöytäkirjanotteen oikeaksi ja että pöytäkirja on tarkastuksen jälkeen säädetyllä tavalla nähtävänä kaupunginkansliassa 31.5.2016 klo 9.00 - 15.00.

Kokkolassa 24.5.2016

Leena Heinua-Nieminen
hallintosihteeri

Hallituksen esitys liikennekaareksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi liikennekaari, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Tavoitteena on luoda edellytykset uuden teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintamallien käyttöönotolle liikennesektorilla. Tätä kautta voitaisiin saavuttaa entistä paremmin käyttäjien tarpeisiin vastaavia liikennepalveluita ja mahdollistaa uutta liiketoimintaa sektorilla.

Liikennekaari yhdistäisi ja uudistaisi henkilö- ja tavaraliikennettä koskevat säännökset. Liikennekaarella ehdotetaan avattavaksi liikkumispalveluja koskevat olennaiset tiedot ja säädettäväksi lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuudesta. Näin liikenteen palvelut olisivat mahdollisimman hyvin kaikkien tavoitettavissa ja myös tarkoituksenmukaisella tavalla yhdisteltävissä.

Esityksellä muutettaisiin nykytilaa, jossa liikenteen markkinat ovat vahvasti säännellyt ja julkisin toimin ohjatut. Samalla edistettäisiin liikennepalveluiden syntymistä asiakaslähtöisesti, markkinaehtoisesti ja terveen kilpailun pohjalta. Liikennepalvelujen ostot ja muu julkinen tuki liikennejärjestelmälle ovat valtion- ja kuntataloudessa merkittävä menoerä. Kun palveluja voitaisiin tarjota, yhdistellä ja käyttää monipuolisemmin ja tehokkaammin, voitaisiin saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Esitys tukee hallitusohjelman tavoitteita kuntien kustannusten karsimisesta sekä kilpailukyvyyn vahvistamisesta elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla.

Esitys olisi ensimmäinen osa kolmessa vaiheessa toteutettavaa kaikkia liikennemuotoja koskevaa liikennemarkkinoiden sääntelyn kokonaisuudistusta. Ensimmäisessä vaiheessa muutokset kohdistuisivat pääosin tieliikenteen sääntelyyn. Esitetyillä muutoksilla tieliikenteen markkinalainsäädäntö lähentyisi muissa liikennemuodoissa jo voimassaolevaa sääntelyä. Ensimmäisen vaiheen esityksellä kevennettäisiin merkittäväällä tavalla tieliikenteen palveluiden tarjoamista koskevaa sääntelyä ja vähennettäisiin toimijoiden hallinnollista taakkaa. Esityksellä luotaisiin tasapuoliset toimintaedellytykset nykyisille ja uusille markkinoilla toimijoille.

Liikennekaarella edistettäisiin jakamistalouden mukanaan tuomien mahdollisuuksien hyödyntämistä ja madallettaisiin alalletulokynnystä. Tässä tarkoituksessa liikennekaareissa ehdotetaan selkeää rajaa ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan välille. Ammattimaiseen henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen vaadittaisiin tavara-, henkilö- tai taksiliikennelupa. Ei-ammattimaiseen toimintaan ei vaadittaisi liikenneviranomaisen lupaa. Esityksellä ei puututtaisi ei-ammattimaiseen toimintaan sovellettavaan muuhun lainsäädäntöön, kuten verotukseen ja työhön liittyviin lakeihin.

Taksijärjestelmään esitetään olennaisia muutoksia. Lupakiintiö-, asemapaikka- ja enimmäishintasääntelystä luovuttaisiin. Ammattimainen taksiliikenne jäisi luvanvaraiseksi, mutta autokohtainen taksilupa muutettaisiin toimijakohtaiseksi taksiliikenneluvaksi ja sen saamisedellytyksiä kevennettäisiin muun muassa poistamalla yrittäjäkoulutus- ja koevaatimus. Taksiryttäjään kohdistuvien kevennysten lisäksi taksinkuljettajaa koskevia vaatimuksia kevennettäisiin poistamalla ajolupavaatimus sekä koulutus- ja koevaatimukset. Niiden tilalle tulisi

luvan haltijan velvollisuus huolehtia kuljettajien osaamisesta. Samalla ehdotetaan uusia säännöksiä taksimatkustajan turvallisuuden ja oikeuksien varmistamiseksi. Taksiliikennettä saisi harjoittaa myös henkilöliikenneluvan haltija.

Joukko- ja tavaraliikenteen sääntelyyn ehdotetaan merkittäviä kevennyksiä. Pakollisesta yrittäjäkoulutusvaatimuksesta esitetään luovuttavan. Kansalliset lisävaatimukset poistettaisiin sieltä, missä toiminta perustuu EU-lainsäädäntöön. Henkilö- tai tavaraliikennelupaa ei edellytettäisi toimintaan moottoriajoneuvoilla, joiden suurin sallittu nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, mikä näkyisi muutoksena erityisesti traktoreilla harjoitettavassa toiminnassa. Ajoneuvojen tai ajoneuvoyhdistelmien kokonaisuudessaan liittyvä tavaraliikenteen luvanvaraisuuden raja nostettaisiin kahdesta tonnista 3,5 tonniin, mikä vaikuttaisi erityisesti pakettiautoilla harjoitettavaan toimintaan. Henkilöliikenteessä poistettaisiin joukkoliikenteen harjoittajia koskenut kansallinen vaatimus erillisestä reitti- tai kutsuliikenneluvasta. Lisäksi henkilöliikenteen harjoittamiseen ei jatkossa edellytettäisi lupaa yrityksiltä, joiden pääasiallinen toiminta on muu kuin maanteiden henkilöliikenteen harjoittaminen. Kuorma-auton ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyksiä kevennettäisiin ja selkeytettäisiin niin, että sääntely kohdistuisi entistä täsmällisemmin ammattimaiseen toimintaan.

Liikennelupien myöntäminen keskitettäisiin yhdelle valtakunnalliselle lupaviranomaiselle, Liikenteen turvallisuusvirastolle, josta tulisi myös tieliikenteen luparekisteriviranomainen.

Esityksellä kumottaisiin taksiliikennelaki, joukkoliikennelaki, laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä ja laki taksinkuljettajien ammattipätevyydestä. Lisäksi muutettaisiin ajoneuvolakia, rikosrekisterilakia, ajoneuvoliikennerekisterilakia, ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annettua lakia, harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia, indeksiehtojen käytön rajoittamisesta annettua lakia, julkisista hankinnoista annettua lakia, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annettua lakia, oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettua lakia, yrittäjäkuljettajien työajasta tieliikenteessä annettua lakia, rautatielakia, sairausvakuutuslakia ja tieliikennelakia. Samassa yhteydessä ehdotetaan kuorma-auton ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annettuun lakiin eräitä muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan x päivänä ...kuuta 2017. Olennaisten tietojen rajapintojen avaamista ja lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta koskevat säännökset tulisivat voimaan 12 kuukauden kuluttua lain voimaan tulosta. Liikenneluparekisterin siirrosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta Liikenteen turvallisuusvirastolle aiheutuvasta kehittämisestä johtuvat rajoitukset voitaisiin ottaa huomioon niin, että rekisteriä koskevat säännökset tulisivat kokonaisuudessaan voimaan 18 kuukauden kuluttua lain voimaan tulosta.